

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної форми здобуття освіти

Освітньої програми «Менеджмент»

Спеціальності 073 «Менеджмент»

Галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ГЛАДКОВА
Ольга Вячеславнадоцент кафедри менеджменту,
маркетингу та забезпечення
якості у фармацевтичній, кандидат
економічних наук, доцентfmmqaph@nuph.edu.ua
<https://mmqaph.nuph.edu.ua/gladkova-olga-vjacheslavna/>

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармацевтичній.
2. Адреса: 61140, м. Харків, вул. Заїківська, 18, 3-й поверх, т. 0572-67-91-72.
3. Веб-сайт кафедри: mmqaph.nuph.edu.ua.
4. Консультації: відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармацевтичній. (за посиланням <https://mmqaph.nuph.edu.ua/grafiki-potochnih-konsultacij/>).
5. Анотація освітнього компонента: Освітній компонент „Фінанси, гроші та кредит” займає особливе місце при підготовці бакалаврів за освітньою програмою «Менеджмент». Адже, розвиток ринкових відносин, подолання наслідків фінансової кризи обумовлюють підвищення ролі грошей і кредиту в функціонуванні держави на макро- та макrorівнях. І саме ця освітня компонента закладає науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з таких ОК як: економіка і фінанси підприємства, зовнішньоекономічна діяльність підприємства, стратегічний менеджмент тощо..
6. Мета викладання освітнього компонента: Метою викладання є отримання здобувачами вищої освіти знань щодо сутності та механізму функціонування таких категорій, як фінанси, фінансова система, державні фінанси; формуванні у них теоретичної та методологічної бази, необхідної для подальшого оволодіння практикою використання фінансово-кредитних інструментів, а також формуванні вмінь аналізувати та оцінювати грошово-кредитну та валютно-фінансову політики держави.
7. Компетентності відповідно до освітньої програми:
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):
ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
8. Програмні результати навчання:
ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

9. Статус освітньої компоненти: Обов'язкова.

10. Пререквізити освітнього компонента: «Вступ до фаху», «Основи наукових досліджень», «Соціально-психологічні основи менеджменту», «Теорія та історія управління».

11. Обсяг освітньої компоненти: 5 кредитів ЄКТС 150 годин:

для денної форми навчання - 76 годин аудиторних занять, з них: 38 годин лекцій, 38 годин – практичних занять, 76 години самостійної роботи

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *проблемне викладання:* Brainstorming – метод «мозкового штурму»; Case-based learning – метод кейсів;
- *дослідницький метод:* Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Гроші та грошовий обіг

Тема 1. Роль грошей в економіці, їх необхідність, сутність і функції.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса.

Тема 3. Грошовий ринок.

Тема 4. Грошові системи, їх елементи.

Тема 5. Інфляція і грошові реформи.

Тема 6. Кредит у ринковій економіці

Тема 7. Фінансові посередники грошового ринку.

Тема 8. Універсальні та спеціалізовані банки як основна ланка кредитної системи.

Тема 9. Центральні банки, їх роль в економіці.

Тема 10. Валютний ринок і валютні системи.

Тема 11. Міжнародні валютно– кредитні установи, їх співробітництво з Україною.

Змістовий модуль 2. Сутність та моделі фінансів, фінансова система країни

Тема 12. Сутність фінансів, їх функції і роль.

Тема 13. Фінансова політика і фінансовий механізм

Тема 14. Державні фінанси

Тема 15. Фінанси господарських суб'єктів та домогосподарств

Тема 16. Бюджет і бюджетна система. Доходи і видатки державного бюджету.

Тема 17. Державний кредит і державний борг.

Тема 18. Податки і податкова система.

Тема 19. Державні цільові фонди.

Тема 20. Місцеві фінанси.

Тема 21. Міжнародні фінанси.

Семестровий залік

Семестровий екзамен

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе проведення комплексного фінансового аналізу самостійно обраної організації в рамках теми 10 та написання доповіді за одним із рекомендованих напрямків .

13. Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Контроль змістового модулю: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Умови допуску до контролю змістового модулю: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля.

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до семестрового контролю:

поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модуля 1, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 2.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 3.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 4.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 5.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 6.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 7.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 8.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 9.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань

Тема 10.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 11.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Змістовий модуль 2			
Тема 12.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 13.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 14.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 15.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 16.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		5,5	Виконання комплексного завдання
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 17.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 18.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 19.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 20.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 21.	2,5	1	тестування
		0,5	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань

Всього балів за модуль:	58
--------------------------------	-----------

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з тем 2 та 12 освітнього компонента може зараховуватись проходження онлайн-курсу на платформі Prometheus (онлайн-курс «Просто про гроші» https://prometheus.org.ua/course/course-v1:PUMB+SM101+2021_T1 або «Фінанси для нефінансистів» https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FINANCE101+2023_T1) (за наявності відповідного документу про його закінчення, надання копії викладачу).

Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
тестування	21
відповіді на теоретичні питання	11,5
вирішення ситуаційних завдань	21
Виконання комплексного завдання	5,5
Всього балів:	58

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	10	21
відповіді на практичні завдання	11	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	10	21
відповіді на практичні завдання	11	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>42</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 5,5 балів за виконання комплексного завдання з оцінки державного бюджету України (тема 16).

під час контролю змістового модуля 1 та 2: білети до змістового модуля 1 та 2 включають тестові та розрахункові завдання .

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітньої компоненти застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

Оцінювання семестрового екзамену

Бали екзамен	Національна шкала	Критерії оцінки
90-100	<i>відмінно</i>	виставляється здобувачу вищої освіти, який при відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, правильно та повністю виконав поставлене практичне завдання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання, передбачені на рівні творчого використання.
74-89	<i>добре</i>	виставляється здобувачу вищої освіти, який при відповіді на запитання виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав поставлене завдання, показав володіння практичними навичками, але припустив окремі несуттєві помилки.
60-73	<i>задовільно</i>	виставляється здобувачу вищої освіти, який при відповіді на запитання виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення; в цілому справився з поставленим завданням, але при цьому окремими навичками володіє невпевнено.
0-59	<i>незадовільно</i>	виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки, не зміг виконати практичні завдання, не вирішено задачу, розрахунки проведено невірно тощо.

Результати інтерпретуються за наступною схемою:

Сума балів за 100- бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	

64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо.

Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамєну заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу в НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості.

Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-182_polozhennia-pro-vidpratsiuvannia-studentamy-propushchenykh-navchalnykh-zaniat-ta-porjadok-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi-v-navchalnykh-planakh-u-nfau-red.-03-2023.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osvity-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника

можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Посилкіна, О. В. Гроші та кредит : конспект лекцій / О. В. Посилкіна, Н. В. Демченко. – Х. : НФаУ, 2014. – 178 с. 2. Посилкіна, О. В., Гладкова, О. В. Фінанси (макро- та мікрорівень) : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Гладкова. Ч.1 Фінанси макрорівня. – Х. : Вид-во НФаУ, 2018. – 250 с. 3. Посилкіна, О. В., Гладкова, О. В. Фінанси (макро- та мікрорівень) : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Гладкова. Ч.2 Фінанси Мікрорівня. – Х. : Вид-во НФаУ, 2019. – 146 с. 4. Посилкіна, О. В., Гладкова О.В. Фінанси, гроші та кредит : метод. рекомендації до виконання практичних робіт для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Менеджмент організацій». – Х. : Вид-во НФаУ, 2017. - 94 с. 5. Посилкіна, О. В., Гладкова О.В. Фінанси, гроші та кредит : метод. рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Менеджмент організацій». – Х. : Вид-во НФаУ, 2017. - 69 с. 6. Посилкіна, О. В., Гладкова О.В. Фінанси, гроші та кредит : метод. рекомендації до виконання самостійної роботи для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Менеджмент організацій». – Х. : Вид-во НФаУ, 2017. - 30 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Антонюк А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток фінансового ринку України. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2019. № 2 (265). С. 13-29. URL: http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/265/pdf/13-29.pdf. 2. Дудинець Л. А., Розвиток фінансових технологій як фактор модернізації фінансової системи. Гроші, фінанси і кредит. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 22. С. 794-798. 3. Здирко Н.Г., Мулик Я.І. Державний фінансовий контроль в системі забезпечення економічної безпеки держави. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. № 7. С. 112–122 4. Лисяк Л., Качула С., Абдін А. Бюджетна політика у сфері видатків в координатах соціального розвитку. Світ фінансів. 2021. №4 (65). С. 39–55.

	6. Мармуть Л. О., Леваєва Л. Ю. Методологічні засади структурної модернізації регіональної економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 17-18. С. 5-9. 8. Стойко О. Я. Перспективи розвитку фінтех- і банківського бізнесу в Україні. Фінанси та банківська справа. Проблеми економіки. 2020. №2. (44). С. 356–364.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua 3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.bank.gov.ua 4. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1634

17. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран моторизований – 2 од.; телевізор – 2 од.; Херох – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; програма Office Standard; програма для організації відеоконференцій ZOOM; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE; пакет Statistica 6.0.